

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๙๐๓/ ๑๙๐

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์สมาคมแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) เพื่อผู้สูงอายุ
ที่มีศักยภาพและนวัตกรรม

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๙๖๖/ ๑๗๓๐๔
ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกาให้ความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีโดยด่วน
กรณีความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์สมาคมแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) เพื่อผู้สูงอายุ
ที่มีศักยภาพและนวัตกรรม ที่กระทรวงสาธารณสุขเสนอ ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาเรื่องดังกล่าว ประกอบกับมาตรา ๑๗๘
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และหลักเกณฑ์การพิจารณาตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ
ที่ ๖-๗/๒๕๕๑ และที่ ๓/๒๕๖๐ แล้วเห็นว่า ความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์ฯ จัดทำขึ้นระหว่าง
ประเทศสมาชิกอาเซียน มีสาระสำคัญเป็นการจัดตั้งศูนย์ฯ ที่จะมีฐานะเป็นองค์การระหว่างประเทศ
ระดับรัฐบาล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่จะสนับสนุนนโยบายผู้สูงอายุ
ที่มีศักยภาพและการดำเนินการให้เกิดผล เสริมสร้างศักยภาพ และอำนวยความสะดวกในการดำเนิน
ความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิก องค์การระหว่างประเทศ หรือหุ้นส่วนอื่น ๆ เพื่อให้บรรลุ
การมีผู้สูงอายุที่มีศักยภาพในอาเซียน โดยให้ศูนย์ฯ มีที่ตั้งอยู่ในราชอาณาจักรไทย (ประเทศผู้จัดตั้ง)
และให้เริ่มการดำเนินงานในปี ค.ศ. ๒๐๑๙ (ร่างข้อ ๑) ในการจัดตั้งศูนย์ฯ ระยะแรก รัฐบาล
แห่งราชอาณาจักรไทยจะบริจาคเงินและให้พื้นที่สำนักงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ฯ
(ร่างข้อ ๘) และมีการกำหนดให้ประเทศผู้จัดตั้งให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันที่จำเป็นแก่ศูนย์ฯ
คณะกรรมการ สำนักงาน และเจ้าหน้าที่ ตามที่เห็นสมควร ในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่
และความรับผิดชอบตามความตกลงของประเทศผู้จัดตั้ง (host country agreement) ที่จัดทำขึ้น
ระหว่างศูนย์ฯ กับประเทศผู้จัดตั้ง (ร่างข้อ ๙) อันเป็นการกำหนดสิทธิและหน้าที่ให้ประเทศไทย
ต้องปฏิบัติ และใช้ถ้อยคำที่ก่อให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ
จึงเข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แต่โดยที่
การให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์ฯ สามารถดำเนินการได้
ตามพระราชบัญญัติเอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับองค์การระหว่างประเทศและการประชุมระหว่าง
ประเทศในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และเมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกา
ดังกล่าวแล้ว องค์การระหว่างประเทศนั้นจะได้รับการยอมรับนับถือว่าเป็นนิติบุคคลและมีภูมิสำเนา

ในประเทศไทย กรณีจึงมีใช้หนังสือสัญญาที่จะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา อีกทั้งไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาประเภทอื่นตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ต้องได้รับความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติซึ่งยังคงทำหน้าที่รัฐสภาตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๒๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

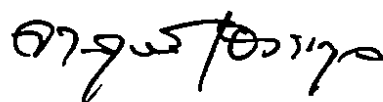
อนึ่ง จากข้อมูลที่กระทรวงสาธารณสุขเสนอมานั้น ในการจัดตั้งศูนย์ฯ ระยะแรก รัฐบาลไทยจะให้การสนับสนุนพื้นที่สำนักงานในประเทศไทย และบริจาคเงิน จำนวน ๕ ล้านเหรียญสหรัฐฯ ต่อปี เป็นระยะเวลา ๕ ปี ดังนั้น หากคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบต่อความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์ฯ ก็เห็นควรพิจารณาการสนับสนุนด้านการเงินจำนวนดังกล่าวตามที่เห็นสมควร และเป็นเรื่อง ที่กระทรวงสาธารณสุขจะต้องเตรียมการในด้านงบประมาณรองรับไว้ด้วย

สำหรับการเสนอขอความเห็นชอบและอนุมัติการลงนามความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์ฯ นั้น เนื่องจากประเทศไทยจะรับเป็นประเทศผู้จัดตั้งโดยจะต้องมีการจัดทำ ความตกลงของประเทศผู้จัดตั้งที่จัดทำขึ้นระหว่างศูนย์ฯ กับประเทศผู้จัดตั้งเพื่อให้สิทธิประโยชน์ และความคุ้มกันที่จำเป็นแก่ศูนย์ฯ คณะกรรมการ สำนักงาน และเจ้าหน้าที่อีกฉบับหนึ่งเสียก่อน ประเทศไทยจึงมีเวลาในการดำเนินการเพื่อตราพระราชกฤษฎีการองรับเอกสิทธิ์และความคุ้มกัน ตามความตกลงของประเทศผู้จัดตั้งหลังจากที่ความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์ฯ มีผลใช้บังคับ ดังนั้น คณะรัฐมนตรีจึงสามารถพิจารณาเห็นชอบและอนุมัติการลงนามความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์ฯ เพื่อให้มีผลใช้บังคับได้ แต่อย่างไรก็ดี ศูนย์ฯ ยังไม่สามารถดำเนินการในประเทศไทยได้จนกว่าจะได้มี การจัดทำความตกลงประเทศผู้จัดตั้งระหว่างประเทศไทยในฐานะประเทศผู้จัดตั้งกับศูนย์ฯ และมีการตราพระราชกฤษฎีการองรับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันของศูนย์ฯ แล้ว

สำหรับผู้ลงนามในร่างความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์ฯ หากไม่ใช่นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ คณะรัฐมนตรีควรมอบหมายให้กระทรวง การต่างประเทศทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full powers) ให้แก่ผู้ที่จะลงนามด้วย ซึ่งเป็นไปตามมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวจรรพณ เสงตระกุล)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๗๙๐๐-๙ ต่อ ๒๓๑๕ (นางวรรณมณฑา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๒๗๗

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th